

Het schimmige netwerk van de ondergrondse puppyhandel

www.ftm.nl

oktober 3de, 2017

Kuiten van collega's, mijn schoonmoeder en nietsvermoedende loodgieters hebben het al moeten ontgelden. Ons vakantiegeld en eindejaarsuitkering idem: het behandelen van tanden die tot op de zenuw zijn afgesleten, falende nieren en heupproblemen is een duur geintje. Als het stormt en de wind door het huis piept, krijgt hij angstaanvallen. Dan rent hij hijgend en piepend rondjes door het huis. Als hij op zo'n moment alleen is, raakt hij in totale paniek. Bloempotten, luxaflex, plinten, slippers, sloffen, internetkabels en laptopopladers gaan er dan aan. Voor elke bui heeft hij onderhand een bijnaam: Zenuwpluis, Haatpluis, Terrorpluis of (op vrolijke momenten) Stuiterpluis. In zijn paspoort staat Jarko, maar zijn echte naam is Jack. Jack is mijn hond, en de aanleiding voor dit dossier.

Enkele jaren geleden kwam Jack als 2-jarige shiba via een dierenopvang in Limburg bij ons terecht. Het duurde niet lang voor bij ons de vragen rezen. Hoe komt een hond zo gemankeerd? Wat is er met hem gebeurd en waar komt hij vandaan? De zoektocht naar antwoorden op deze vragen begon met uitgescheurde pagina's in een dierenpaspoort met dubieuze stickers, en eindigde in deze reeks artikelen over de Europabrede puppyfabriek waar Oostblok-fokkers, malafide Noord-Brabantse handelaren, dierenartsen, teleurgestelde kopers en handhaving elkaar vinden. Welkom in de wereld van de clandestiene puppyhandel.

De eerste eigenaar

We beginnen onze zoektocht bij het logische begin: de eerste eigenaar van Jack. Daar dreigt de zoektocht echter al meteen spaak te lopen: de sticker met gegevens van de eerste eigenaar is uit Jacks paspoort gescheurd. Gelukkig voor ons is dit slordig gedaan: wanneer je het paspoortje tegen het licht houdt, kun je nog enkele gegevens zien. De eerste eigenaar van Jack is deels te lezen: 'dhr/mevr Welle'. Ook kun je nog net een deel van de straatnaam lezen.

Een simpele Google-exercitie brengt ons bij Gerd Wellekens, eigenaar van de zogeheten Kempenaarse Kennel in België. Toen deze fokker in april vorig jaar failliet ging, vond het lokale asiel onder meer een blinde husky, een boxerteef met geïnfecteerde doorligwonden en hartruis, tientallen teefjes vol tumoren en uitgerekte tepels en meerdere honden met schurft en vlooiën. In totaal werden 402 honden aangetroffen, die stelselmatig waren ondervoed.

Wie de eigenaar was van de honden, was niet vast te stellen. De curator liet aan de Belgische nieuwssite *Newsmonkey* weten dat men 'geen papieren kon voorleggen, en ik heb zelf geen chiplezer.' Zonder eigendoms papieren is er niemand verantwoordelijk te houden voor de aangetroffen honden. Wellekens liet weten dat hij wegens faillissement niet meer in staat was de honden eten te geven; daarop besloot een Belgische dierenwelzijnsorganisatie een klacht tegen hem in te dienen bij de Antwerpse onderzoeksrechter wegens ernstige dierenverwaarlozing.

Op internet doen klanten hun beklag over honden met aangeboren afwijkingen en agressieproblemen

Uit deze klacht blijkt dat meneer Wellekens ook eigenaar was van De Antwerpse Puppykennel (te Antwerpen) en Milando Breeding (in Temse). Op het internet doen ook klanten van deze kennels hun beklag over honden met aangeboren afwijkingen (met bijbehorende dure operaties als gevolg) en agressieproblemen.

Wellekens bleek, met andere woorden, via diverse kanalen actief in grootschalige hondenhandel. Hij bood aan de lopende band pups van diverse rassen aan. De lijst met teleurgestelde klanten is lang, net als de lijst van beschuldigingen.

Dogs & chips

In het paspoort van Jack is in het tweede deel een nieuwe sticker over de oorspronkelijke geplakt op de pagina waar onder meer het chipnummer en paspoortnummer zijn te vinden. Dit soort aanpassingen op de pagina waar het chipnummer staat geregistreerd zijn sinds 2015 in de gehele Europese Unie verboden. Deze pagina in het dierenpaspoort moet tegenwoordig voorzien zijn van een plastic seal om dergelijk gerommel te voorkomen. Maar Jacks paspoort dateert uit 2011, dus daar is nog lustig in geplakt. Op de nieuwe sticker is het deel onder het kopje 'identificeerder' leeg. De identificeerder is degene die de pup chipt. Voorzichtig lospeuteren laat zien dat Jack is gechipt door een dierenarts genaamd Eric Hoet uit Turnhout (België).

Chipnummers hebben een vaste opbouw: de eerste paar cijfers laten vaak het land van herkomst zien. Zo hebben Nederlandse honden een chipnummer dat begint met 528, en Belgische honden een chipnummer dat begint met 567. Jacks chipnummer begint met 967. Dit nummer komt niet voor in het landenoverzicht. Dus als Jack niet uit België komt: waarvandaan dan wel?

Follow the Money belt met de Raad van Beheer om navraag te doen. Ook zij kunnen niet zien welk land gekoppeld zou moeten zijn aan '967'. Een zoektocht op internet leert dat niet alle chipnummers bij honden gekoppeld zijn aan het land. Zo kunnen de eerste cijfers ook verwijzen naar de fabrikant van de chip, en deze zijn landcode-vrij. In het geval van Jack gaat het om het Belgische bedrijf RF Holding in Antwerpen. Hoewel de fabrikant ons meermaals verzekerd 'erachteraan te gaan', levert het niets op. Het chipnummer is (voor wat betreft de herkomst van Jack) een dood spoor.

Broodfokkers

We zoeken verder naar de dierenarts. Wat speurwerk op hondenfora laat zien dat de Kempenaarse Kennel op regelmatige basis samenwerkte met deze meneer Eric Hoet. Zo was de garantie op de gekochte pup alleen geldig wanneer zij bij medische klachten naar specifiek deze dierenarts in Turnhout gingen. Volgens klanten wimpelde hij klachten af, of gaf hij bij pups met plotselinge gebreken (zoals uitvalsverschijnselen in ledematen) de kersverse eigenaren de schuld in plaats van deze te behandelen. In een rechterlijke uitspraak uit 2011 waarbij pupkopers een andere handelaar aanklaagden, is te lezen dat hij symptomen zoals schuimbekken en diarree wegwuifde als 'stress door een gewijzigde omgeving'.

FTM belt meneer Hoet met de vraag waarom in het paspoortje van Jack het tweede blad is overgeplakt, waardoor zijn naam als identificeerder niet langer te zien is. 'Waar heeft u de hond vandaan? Een asiel? Oh, dat doet normaal een asiel altijd, dus dan moet u daar zijn,' zo laat hij weten. De opvang in Limburg waar Jack vandaan komt, acht dit scenario echter erg onwaarschijnlijk, 'tenzij we hem hebben moeten chippen en voor de zekerheid opnieuw hebben gevaccineerd'. Maar dit is (gelet op de gelijkennis in chipnummers op beide stickers) bij Jack niet het geval.

Dierenarts Eric Hoet beaamt inderdaad te hebben samengewerkt met de Kempenaarse Kennel, maar: ‘deze is nu failliet, dus daar kan ik niets over zeggen.’ Op de aantijgingen die teleurgestelde klanten op internet achterlaten, wil hij niet ingaan: ‘Ach, op internet kan men schrijven waar men goesting in heeft.’

Hoewel de dierenarts Jack heeft gechipt is het - gelet op de geschiedenis van de Kempenaarse Kennel - nog maar de vraag of hij ook daadwerkelijk in België is geboren. Gerd Wellekens presenteerde zijn kennel als een ‘hypermoderne hondenkwekerij’, maar hij heeft alle schijn van een broedfokker.

Broedfokkers zijn blind voor dierenwelzijn en hebben financieel
gewin als enig oogmerk

Fokkers die samenwerken met dubieuze dierenartsen die rommelen met paspoortjes. Afnemers die te maken krijgen met doodzieke pups, of pups met ernstige gedragsproblemen. De dierenbescherming en aanverwante organisaties noemen deze fokkers en handelaren broedfokkers. Deze handelaren zijn blind voor dierenwelzijn en hebben financieel gewin als enig oogmerk. Veel van dit soort kennels halen ook pups uit Oost-Europa om een continu aanbod van pups van diverse rassen te kunnen garanderen.

Zou Jack daarvandaan komen? Uit een schimmige Oost-Europese fokkerij die samenwerkt met malafide West-Europese broedfokkers?

De inenting en dan maar

Een andere manier om de herkomst van een pup te herleiden, is te kijken naar de inenting. Jack heeft volgens zijn paspoort zijn eerste inenting gehad van diezelfde dierenarts Eric Hoet. Wanneer dieren een inenting ontvangen, wordt een stickertje van het gegeven medicijn in het paspoort geplakt als bewijs. Deze stickers zijn voorzien van een serienummer. Zo is te achterhalen waar het medicijn is geproduceerd en, nog belangrijker, in welk land het is uitgegeven. Farmaceuten zijn wettelijk verplicht dit bij te houden. Mocht er namelijk een probleem zijn met een partij medicijnen, dan kunnen zij natrekken in welke landen deze zijn uitgegeven en ze terugroepen.

In het geval van puppy's kunnen deze stickers ons iets vertellen over hun herkomst. Pups krijgen namelijk met 6 weken hun eerste inenting, met 9 weken de tweede en mogen pas met 12 weken worden vervoerd binnen Europa. De herkomst van de eerste inenting (en in het verlengde hiervan: de pup) is vaak te controleren aan de hand van deze serienummers. Follow the Money belt de fabrikanten om de herkomst van de serienummers van Jacks eerste twee inenting op te vragen.

Merial, het bedrijf dat vaccinaties tegen kennelhoest uitgeeft, laat weten wel vaker dit soort verzoeken binnen te krijgen. 'Vaak zie je bij dit soort paspoortjes [waar pagina's uit zijn gescheurd of overplakt, red.] dat het om vaccinaties gaat die zijn uitgegeven in landen zoals Hongarije,' zo laat een woordvoerder weten.

Jack kan best door een ongerepte fokker ergens in een Oost-Europees bos zijn gefokt en als klein clandestien hondje over de Belgische grens zijn gesmokkeld

Hongarije? Nee, in het geval van Jack zijn de inenting in ieder geval van Belgische bodem: het vaccin met dat betreffende serienummer is namelijk uitsluitend in België uitgegeven. Maar betekent dit dan dat Jack uit België komt? Er werd in de Kempenaarse Kennel ogenschijnlijk in ieder geval druk gefokt: een advertentie uit 2011 (het geboortejaar van Jack) laat weten dat ‘er wekelijks nieuwe pups beschikbaar’ zijn. Maar dit, zo zullen we later ontdekken, kan ook betekenen dat er wekelijks nieuwe pups worden aangevoerd - zonder chip, en zonder inenting, of zonder geregistreerde inenting. Oftewel: Jack kan best door een onguere fokker ergens in een Oost-Europees bos zijn gefokt en als klein clandestien hondje over de Belgische grens zijn gesmokkeld.

Puppy's in de vriezer

De broedfok is een sector waar relatief makkelijk en snel veel geld kan worden verdiend. En waar snel veel geld kan worden verdiend, is de onderwereld meestal niet ver weg. In Groot-Brittannië hebben enkele criminele bendes de drugs- en sigarettenhandel al ingeruild voor de puppyhandel. Er is niet alleen meer geld mee te verdienen; de pakkans en gevangenisstraffen zijn ook aanzienlijk lager. Honden leven intussen - ook in Nederland en België - onder erbarmelijke omstandigheden. Bij faillissement of invallen treft de politie vaak zwaar mishandelde dieren aan. Bij sommige kennels liggen de dode puppy's zelfs opgestapeld in de vriezer.

Jack is gechipt en geënt in België. Toch is hiermee niet gegarandeerd dat hij ook van Belgische bodem is. Om te kunnen voldoen aan de vraag naar diverse ‘raspups’ worden er jaarlijks in Nederland en België minimaal tienduizenden Jacks geïmporteerd voor de Nederlandse puppymarkt. Veel van deze honden zijn niet geregistreerd en worden pas bij aankomst in België of Nederland gechipt. Wie vult er in Nederland de zakken met deze handel? Hoe ziet de ‘productieketen’ eruit? En wat zijn de uiteindelijke kosten voor onze samenleving? Daarover binnenkort meer.

Follow the Money ontrafelt de komende weken in een serie artikelen het netwerk achter de puppyhandel en volgt de reis van het product waar het allemaal om draait: de pup. Van de geboorte in Oost-Europa tot aan het puppytransport richting Nederland en de verkoop via websites als Marktplaats aan toe - wij zullen de komende tijd de handelsketen zo goed mogelijk in kaart brengen.

Uiteraard is uw hulp hierbij welkom: heeft u zelf ooit een hond aangeschaft via het internet die snel ziek werd? Of komt u in uw dagelijkse werkzaamheden - als dierenarts of als handhaver bijvoorbeeld - dingen tegen die ons zouden kunnen helpen? Neem contact op met ons via info@ftm.nl.